

Vključevanje in financiranje inovacij v zdravstvu na osnovi z dokazi podprtega odločanja

5. Strateška konferenca Vrednost inovacij

Sandra Tušar

Z dokazi podprto oblikovanje politik v zdravstvu

- metode, ki so **v pomoč** procesom odločanja, vendar **neposredno ne vplivajo na odločitve**,
- pripomorejo k **racionalnejšemu, doslednejšemu in bolj sistematičnemu načinu odločanja**,
- morajo biti **robustni**, podprti z **racionalnimi analizami** in **izsledki** in s tem podrobneje informirajo odločevalce,
- **zbiranje** dokazov za analize mora biti **sistematično**.

Zakaj je z dokazi podprto oblikovanje politik v zdravstvu pomembno?

- da **podrobno razumemo okolje** in kako se le-to spreminja (npr. staranje populacije, podaljšanje preživetij...),
- da **ocenimo** potencialne **vplive posameznih možnosti** in tako lahko med različnimi možnostmi izberemo najugodnejšo,
- da izkažemo **jasno povezavo** med **strateškimi usmeritvami, pričakovanimi rezultati in cilji politike** in na ta način jasno pokažemo povezavo med današnjimi dejanji in cilji v prihodnosti.

Zakaj je z dokazi podprto oblikovanje politik v zdravstvu pomembno?

- da jasno **opredelimo aktivnosti**, ki bodo pripeljale do strateškega cilja,
- da z dokazi **vplivamo na** druge, zunanje **deležnike**, ki lahko pripomorejo k realizaciji naše strategije (npr. Društva bolnikov, združenja strokovnjakov...),
- da z robustnimi dokazi **zagovarjamo** strateške **cilje** pri **končnem odločevalcu** o oblikovanju politik.

Ključna vprašanja uporabe z dokazi podprtih politik v zdravstvu

- **Katere dokaze uporabiti?**

Uporabimo širok nabor dokazov, ne samo izsledkov raziskav. Dokazi morajo biti kvalitetni, kredibilni, relevantni in kvantitativno opredeljeni.

- **Kako in kdaj dokaze vključimo v strategijo?**

Proces postavljanja strategije je stopenjski proces in dokaze lahko vključimo v katerokoli stopnjo postavljanja strategije.

- **Ali so dokazi edini dejavniki, ki vplivajo na strategijo?**

Ne, upoštevati je potrebno tudi druge dejavnike (npr. predhodne izkušnje, mnenja strokovnjakov...).

Kako dokaze vključujemo v oblikovanje politike v zdravstvu ?

Potrebni so sistematični pristopi:

- Podbude za **pridobivanje** ustreznih dokazov (npr. HTA projekt; sodelovanje JAZMP, NIJZ in MZ...).
- Pobude za **boljše razumevanje in uporabo** relevantnih dokazov (npr. EVIPNet projekt NIJZ, Analiza zdravstvenega sistema na MZ...).

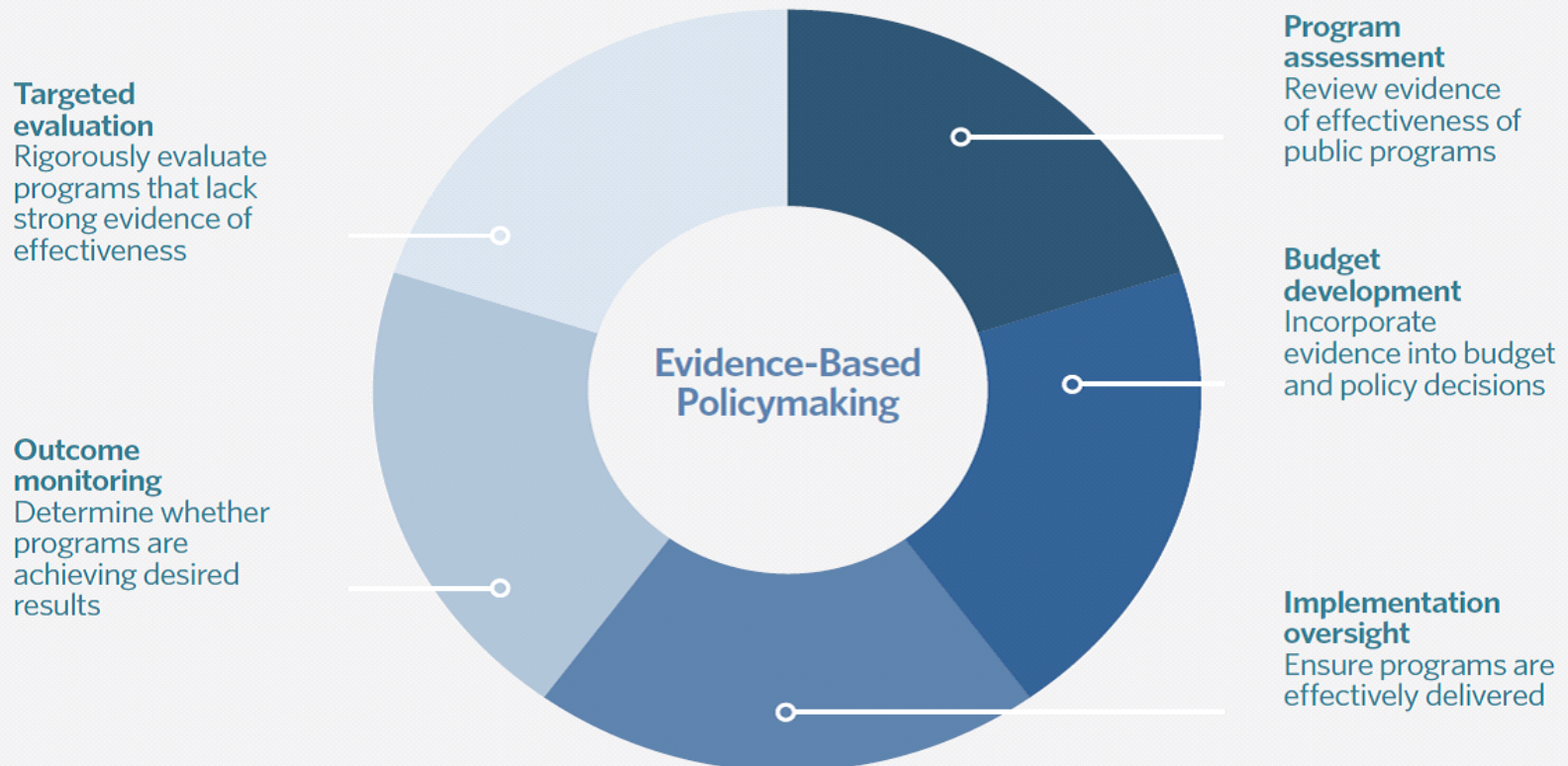
Zakaj so dokazi le eden od dejavnikov v procesu oblikovanja politik v zdravstvu?

- **Individualna raven:** odločevalci poleg dokazov upoštevajo tudi svoje izkušnje, znanja in vrednostne sodbe.
- **Institucionalna raven:** zmogljivosti vseh deležnikov (ministrstva, klinike...) in časovni pritisk.
- **Politični proces:** oblikovanje politik ni vedno objektivno.

Ključni koraki z dokazi podprtega oblikovanja politike v zdravstvu

Steps in Evidence-Based Policymaking

Primeri dobrih praks: klinični registri

	Obstoječe aktivnosti	Priložnosti za izboljšave
Začetna evalvacija programov	Priporočila za izbiro optimalnega zdravljenja bolnikov z revmatoidnim artritism; na podlagi odlične klinične diagnostike in predhodnih zdravljenj bolnikov, so postavljeni algoritmi za izbiro najučinkovitejše terapije bolnikov.	Razširitev kliničnih registrov na vse ravni zdravstvenega varstva, po posameznih vrstah obolenj (npr. diabetes, Chronova bolezen, lupus, rak dojk...)
Razporejanje sredstev in določitev višine financiranja	Farmacevtska industrija	Sofinanciranje s strani ZZZS, Ministrstva za zdravje
Nadzor implementacije	Stroka (optimalni izidi zdravljenja)/ZZZS(finančni vplivi)	
Spremljanje izidov	Stroka (optimalni izidi zdravljenja)	Stroka (optimalni izidi zdravljenja)/ZZZS(finančni vplivi)
Evalvacija programa	Stroka (optimalni izidi zdravljenja)/ZZZS(finančni vplivi)	Stroka (optimalni izidi zdravljenja)/ZZZS(finančni vplivi; vključujoč zmanjšanje stroškov zaradi bolniškega staleža, invalidnosti, upokojitev...)

Primeri dobrih praks: e-recept

	Obstoječe aktivnosti	Priložnosti za izboljšave
Začetna evalvacija programov	Elektronsko predpisovanje zdravil na recept	Nadzor nad uporabo - deležem eReceptov (sedaj 88%); za pacienta pomembno dodajanje podatka o zdravilih, ki jih prejme v bolnišnici, v povzetek podatkov. Razširitev programa tudi na vse bolnišnice (že implementirano OI, Univerzitetna klinika Golnik..)
Razporejanje sredstev in določitev višine financiranja	Ministrstvo za zdravje	Sofinanciranje s strani ZZZS
Nadzor implementacije	Ministrstvo za zdravlje/NIJZ	Ministrstvo za zdravje/NIJZ
Spremljanje izidov	Ministrstvo za zdravlje/NIJZ	Ministrstvo za zdravje/NIJZ
Evalvacija programa	Ministrstvo za zdravlje/NIJZ	Ministrstvo za zdravje/NIJZ

Primeri dobrih praks: HTA projekt

	Obstoječe aktivnosti	Priložnosti za izboljšave
Začetna evalvacija programov	Ocena stroškov celotne obravnave bolnikov; vključuje stroške diagnostike, klinične obravnave, stroške zdravil in zdravstvenih tehnologij, cene bolniškega staleža in finančni vpliv spremembe socialnega statusa pacienta, kot posledice »uspešnega/ neuspešnega« zdravljenja	Optimalno sodelovanje med deležniki (MZ, ZZZS, JAZMP, NIJZ, klinični oddelki bolnišnic, Fakulteta za farmacijo, Medicinska fakulteta)
Razporejanje sredstev in določitev višine financiranja	Financiranje EU, MZ	
Nadzor implementacije	Ministrstvo za zdravje	
Spremljanje izidov	Projekt v delu/ Ministrstvo za zdravje	Ministrstvo za zdravje in ZZZS
Evalvacija programa	Projekt v delu/ Ministrstvo za zdravje	Ministrstvo za zdravje in ZZZS; ocena uspešnosti projektov med članicami EU

Aktivnost: Vrednotenje zdravstvenih tehnologij

Vpeljali bomo pregleden sistem na celotnem področju uvajanja novih zdravstvenih tehnologij in opuščanja starih ter zagotovili optimalno izrabo. MZ bo nosilec dejavnosti HTA in koordinator mreže HTA, v katero so vključeni strokovnjaki za HTA, NIJZ, razširjeni strokovni kolegiji posameznih strok, terciarna dejavnost, ZZS itd. Določili bomo postopek in nosilce za izvajanje HTA in zagotovili vključevanje Slovenije v področna mreženja na ravni EU.

Ukrep 1 Novi Zakon o zdravstvenem varstvu in zavarovanju

Ukrep 2 Zagotovitev kadrovskih in finančnih virov za vrednotenje zdravstvenih tehnologij

Specifični cilj: S to aktivnostjo in ukrepi bomo uredili uvajanje oziroma opuščanje metod zdravljenja na osnovi preglednega sistema, ki upošteva finančno vzdržnost sistema zdravstvenega varstva in dokazano učinkovitost medicinskih tehnologij in načinov obravnave (HTA).

Specifični cilj	Kazalniki učinka	Merska enota	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost v letu 2025	Vir podatka	Časovni okvir	Viri sredstev za predvidene ukrepe
Uvajanje oziroma opuščanje metod zdravljenja na osnovi preglednega sistema, ki upošteva finančno vzdržnost sistema zdravstvenega varstva in dokazano učinkovitost medicinskih tehnologij in načinov obravnave	Novi Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, objavljen v UL	Število	0	2015	1	MZ	2016	Proračun RS
	Poročilo o kadrovskih in finančnih virih za HTA, objavljeno na spletni strani MZ	Število	0	2015	3	MZ	2017–2025	

Nosilec: MZ

HTA NETWORK (PROPOSAL)

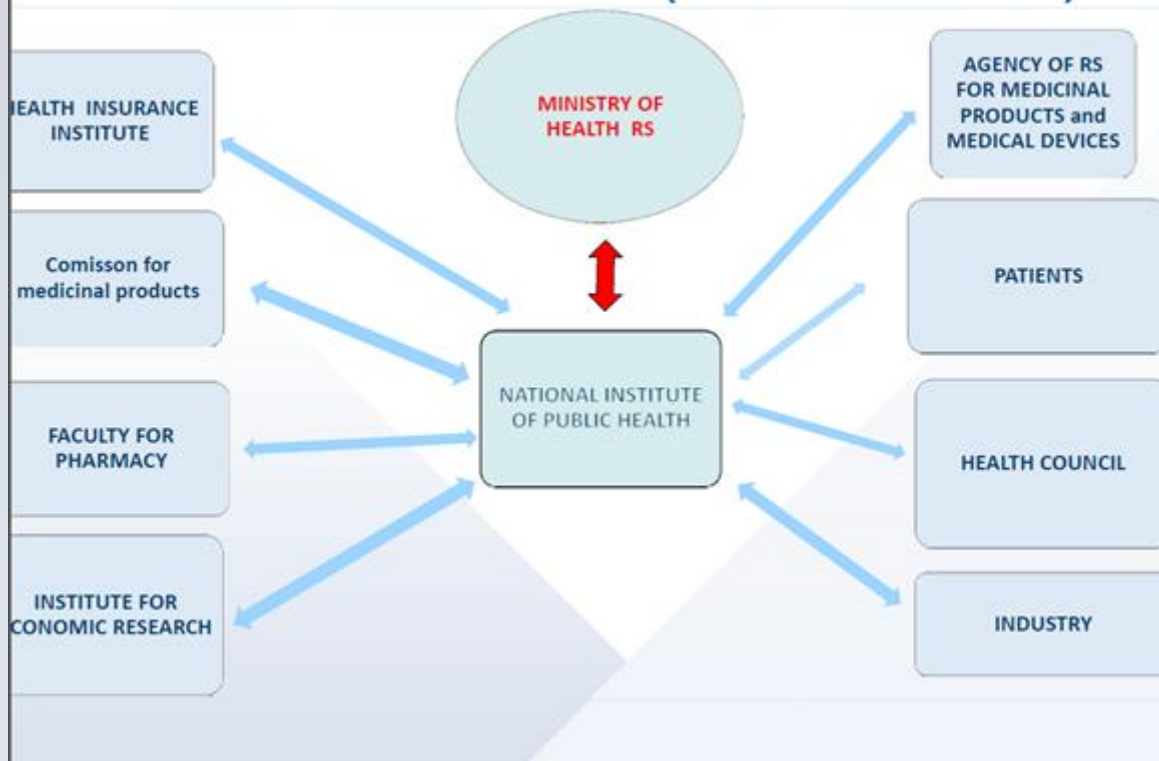

Figure 2: Sample Organigram for a national HTA model

